

Proloog

Oudjaarsavond 1921, 20 uur 36.

Het is een druilerige avond.

Op station Holland Spoor is zojuist de trein uit Amsterdam binnengekomen.

Een passagier die in de eerste klas coupé wil stappen, zegt een beetje nijdig tegen een kruier dat er een dronkenlap in de trein ligt.

De kruier haalt zijn schouders op. Ja, het is oudjaar. Natuurlijk zijn er dronken mensen, denkt hij.

Samen met een portier gaat hij toch maar even polshoogte nemen.

Er ligt een man in een hoek van de coupé. Een keurige heer met dure wollen jas, een leren valies ligt, gesloten, aan zijn voeten.

De man beweegt niet. De kruier en de portier kijken elkaar aan.

‘Hei, u daar!’ roept de kruier.

En dan zien ze het bloed.

Hoofdstuk 1: Onverwacht bezoek

Sweet & Merry, 28 December 1921

Misschien moet ik truien gaan breien voor de nijldige eend in de sloot, dacht Joop van Dil-ter Heul. Ze blies op het glas om naar buiten te kijken en zoals elke dag zat daar een mannetjeseend beschuldigend naar haar te staren. Hoe heet een mannetjeseend ook alweer? Nettie zou het weten. Ze moest haar nodig schrijven.

Joop wierp een laatste blik op de eend die nog steeds strak naar haar staarde. Misschien was hij wel een betoverde prins, dacht Joop. Wachtend tot ik hem kom bevrijden met... een zoen? Nee, te gewontjes. Hoe ging het in dat sprookje van Grimm dat Hans altijd wilde dat ze voorlas; dat sprookje over de zwanenprinsen? Hemden gesponnen van asters. Dat was het. Dan zou deze eend in een prins veranderen. Maar wat moest ze met een prins? Die zou vast ook de hele dag op zijn werk zitten. Net als Leo.

Joops man, Leo, was al maanden bezig met de overname van een Britse bank. In het begin had het een mooi avontuur geleken, maar inmiddels was Leo alleen nog maar in touw met onderhandelingen. Uiteindelijk kon Joop het woord bank niet meer horen. Vanavond was er alweer een soiree waar ze de oerdegelijke Britse dames moest vermaken. Joop verveelde zich stierlijk op deze avonden met stijve echtgenotes die Nederland maar een barbaarse toestand vonden omdat er geen melk bij de thee werd geserveerd.

Joop had niet eens het genoeg om haar modieuze japonnen te dragen, want de Britse mevrouwen waren gehuld in ouderwetse degelijkheid; tweed en parels. Joop dacht aan de Lanvin die ze met zo veel zorg had uitgekozen en die op haar hing te wachten bij de Bonneterie. Ze voelde nu al de afkeurende blikken van de *Britsen*. De Britse Britsen zoals ze de bankiersvrouwen grinnikend in het begin had genoemd. Nu was de lol daar wel vanaf.

Vanavond ging Joop dus maar in een wollen mantelpakje. Ze voelde het oog van de eend; een woerd, dat was het. Raar woord, woerd. Het boze oog van de woerd, dat zou een verhaal kunnen zijn over... een

eend in een boerensloot die een huisvrouw – ja wat eigenlijk? Joop zuchtte. Zelfs haar fantasie liet haar de laatste tijd in de steek. Normaaliter gingen haar verzinsels uitbundig alle kanten op, tot grote vreugde van Hans die dol was op de verhalen van zijn moeder. Vooral over prinses, tovenaars en piraten die verrassend vaak Hans bleken te heten. Maar de laatste tijd wilden de woorden niet komen, beleefde Piraat Hans geen avonturen meer en bleef deze eendenprins dus betoverd. Joop zuchtte, pakte pen en papier en slingerde een brief aan Nettie op het papier. Dan voelde ze zich altijd beter.

Beste Nettie,

Ik ga er niet eens meer over zitten piekeren, hoe een mens een brief begint zonder 'ik'. Meestal schrijf je een brief toch ook omdat je, of eigenlijk ik dus ik – als je me nog kunt volgen – iets kwijt wil(t). Ik wil iets zeggen. In dit geval; wat een schitterend resultaat in de zaak van De Drie Vingers.

Ik vind dat zo 'n fascinerend geval. Ik weet dat jouw taak voornamelijk achter de schermen was, maar zonder jouw bijdrage had oom Co de zaak niet, of tenminste niet zo snel, op kunnen lossen. Ik denk dat je talent voor misdaad hebt, Nettie! Hmm, nu ik dat zo neergeklad heb, klinkt dat niet erg complimenteaus, maar je snapt wat ik bedoel, old chap.

Het idee dat je de toekomst van een ander mens in handen hebt door te bewijzen dat die arme man dat schot niet had kunnen lossen. Natuurlijk had je dat als verpleegster ook, levens in handen, al die gewonde soldaten in Parijs, maar dit is iets wat echt alleen jij kunt. En waar alleen jij het geduld voor zou hebben. Het redden van iemands leven – ja, ik vind het gewoon mieters van je.

Hups, een inktveeg, maar nu ik eindelijk deze brief ben begonnen wil ik ook niet meer terugkrabbelen, dus ik schrijf door. Lijkt wel een beetje op een man met een grote neus, die vlek. Of een hond met grote oren. Net, ik maak me zorgen. Sinds je terug bent van Java zie ik je haast nooit! Het was bijna gezelliger toen je nog aan de andere kant van de wereld woonde.

Ik weet nog dat ik helemaal naar Loenen was getuft en dat toen die stierlijk efficiënte dienstmaagd – waar haalt je schoonmama die nuffen vandaan... uit een geheime vallei in Duitsland waar iedereen met zijn neus in de lucht loopt en geboren wordt met kanten mutsjes? Die azijn-tronie keek me aan alsof ik stofzuigers kwam verkopen en zei toen dat 'mevrouw de barones' niet thuis was. Op zo 'n toon dat je weet dat je er bent, maar niemand wilde zien. Dat kon ik maar matig waarderen, Net. Hoelang kennen we mekaar nou? Sinds mijn eerste dag bij de Aagje Deegje School!

Zonder elkaar was dat lang niet zo leuk geweest. Inwonen bij je schoonmama. De Nettie van Duren van tien, wat zeg ik; vijf jaar geleden, was liever bij het circus gegaan. Of aan de deur stofzuigers gaan verkopen. Dat schijnt een rage te zijn. We zijn natuurlijk geen van ons nog dezelfde als tien jaar geleden en dat zou ook een rare vertoning zijn! Toen zaten we nog op school.

Denk je eens in Net, dat je zomaar tien jaar terug zou kunnen gaan. Ik pieker er niet over, want ik heb nu mijn Hansepans ...